

ПАМ'ЯТНЕ ДЕРЕВО

Мета: Учні знаходять великі дерева в районі школи, влаштовують опитування про дерево року в околиці своєї школи, а переможця спробують оголосити пам'ятним деревом.

Час: місяць

Вік: 13+

Простір: населений пункт в якому розташована школа

Період: круглий рік

Засоби: фотоапарат, канцелярські потреби, інструменти для виміру дерева

Створіть карту великих дерев у вашому районі і запропонуйте своїм однокласникам або громадянам вашого населеного пункту опитування або конкурс на найбільшого дерев'яного гіганта. Дерево, яке виграє конкурс, або більше дерев, спробуйте оголосити пам'ятним.

У місцевому компетентному органі, де є екологічний відділ, Вам з радістю порадять, як діяти. Дереву в місті і ландшафті відіграють незамінну роль в якості естетики, кондиціонування повітря, вони є островом біорізноманіття і вуглецевим резервуаром, і вони фіксують багато вуглецю в своєму житті, має сенс вказати на цей факт і захистити дерева від вирубки або нещадного пошкодження.

Визначення пам'ятного дерева наведено в Законі No 114/1992 Зб., про охорону природи та ландшафту. Цей Закон забезпечує, в рамках спеціальної охорони природи, особливу охорону надзвичайно значущих дерев, їх груп і деревних порід, визнаних компетентним органом охорони природи рішенням як пам'ятні дерева. Пам'ятне дерево охороняється державою через його культурне, історичне, соціальне або естетичне значення, а не тому, що воно є певним видом дерева. Згідно з Центральним списком охорони природи, вже оголошено кілька тисяч пам'ятних дерев на території ČR.

НАКРЕСЛИТИ КАРТУ

Знайдіть у вашому районі 10-20 дерев, які, на вашу думку, є важливими з культурної, історичної, кліматичної, соціальної або естетичної точки зору. Ваша мета полягає в тому, щоб розробити наступні завдання (в рамках кампанії Місяць шкільних садів 2022 до кінця червня) вибрані дерева разом з їх параметрами та фотографіями внести на карту на сайті www.mapotic.com/vyznamne-stromy. Тут Ви також можете знайти інспірацію.

ОЦІНІТЬ ДЕРЕВА

Визначте наведені нижче характеристики дерев і опишіть дерево. Звичайно, Ви не знавці дерев, тому ваш опис буде приблизним, і Ви робите це для того, щоб спробувати роль арбористів:

- вид дерева (чеська і латинська назва)
- периметр стовбура на висоті 130 см над землею і висота дерева
- прогнозований вік дерева (оцініть, запитайте у людей, знайдіть подібні дерева відомого віку)
- життєздатність, стан здоров'я та стабільність дерева (див. опис і таблицю)
- місцезнаходження (занесення на карту)
- значення дерева (наприклад, до дерева прив'язується певна легенда)
- фотодокументація дерева та його околиць

1/2

ЖИТТЄЗДАТНІСТЬ

1. Відмінна до дещо зменшена
2. Очевидно знижена (стагнація росту, просихання корони в периферичних областях)
3. Значно зменшена (починаючи відступ корони, відмерла верхівка крони)
4. Залишкова життєздатність (більша частина крони вимерла)
5. Сухе дерево

СТАН ЗДОРОВ'Я

1. Відмінно до хорошого
2. Погіршення (механічні порушення значного характеру)
3. Значно погіршений (наявність пошкоджень, що знижують тривалість життя оцінюваного дерева)
4. Сильні порушення (збіг дефектів або наявність пошкоджень, що значно знижують тривалість життя дерева)
5. Розпадаюче / розвалене дерево (поточний ризик розпаду або розвалена деревина)

СТАБІЛЬНІСТЬ

1. Відмінно до добре
2. Погіршена (розвиваються статично значущі дефекти невеликого масштабу без гострого впливу на стабільність дерева)
3. Значно посилюється (наявність статично значущих дефектів більшого масштабу, які часто вимагають стабілізаційного втручання)
4. Сильні порушення (наявність статично значущих дефектів більшого масштабу або збіг дефектів, що значно знижують стабільність особистості і вимагають стабілізаційного втручання)
5. Аварійне дерево (гострий ризик збою без можливості вирішення шляхом стабілізаційного втручання)

Приклад:

ДЕРЕВИНА	ЖИТТЄЗДАТНІСТЬ	СТАН ЗДОРОВ'Я	СТАБІЛЬНІСТЬ
Липа 1	2	3	5
Липа 2	1	1	1
Береза 3	1	1	1
Граб 4	1	1	1
Модрина 5	1	1	1
Ясен 6	1	1	1
Сосна 7	1	1	1
Клен 8	1	1	2
Смерека 9	1	1	1
В'яз 10	1	1	1

Таблиця: До окремих дерев відносять лише цифри за описом (див. вище). Приклад: У Липи 1 спостерігалось помітно знижена життєздатність, значно погіршений стан здоров'я, а з точки зору стабільності дерево було оцінено аварійним.

ПРОПАГУЙТЕ ДЕРЕВА ЗА ДОПОМОГОЮ ГОЛОСУВАННЯ

Проведіть регіональне голосування за дерево року, форму ми залишаємо на вас. Для переможного дерева рекомендуємо, щоб місцево компетентний орган охорони природи просив віднести дерево до категорії «Пам'ятне дерево». Було б чудово, якби цей конкурс був представлений у всій школі (або в цілому населеному пункті) і було дано зрозуміти, що вам потрібно знайти дерева, які варті інституційного захисту.

ОГЛЯД З ПІКНІКОМ

За підсумками вашої роботи знову зустрінетесь у вашій «робочій команді» і разом озирніться. Що все сталося, що вдалося, що наступного разу зробити інакше, який вплив мала акція, чи, де і коли її повторити. Ідеально, коли Ви зустрічаєтеся в більш широкій команді на спільному святкуванні, наприклад, на пікніку під деревами або під час іншого свята. Адже чудово поєднати зустрічі з їжею і неформальну розмову в громаді.

ОЦІНКА МЕТИ ДІЯЛЬНОСТІ (ДОКАЗИ ПРО НАВЧАННЯ)

Учні закреслили на карті дерева в більш широкому оточенні школи, стежили за значенням дерев і для міста, і для ландшафту. Учні намагалися знайти історії дерев, влаштовували голосування, робили деревам і пропаганді акцію (реклама, щоб про них говорили). Переможне дерево учні провели адміністративним процесом, оголосивши пам'ятне дерево (алеї, групи дерев).

2/2

